

Aardgasloos wonen en bouwen: samen naar een duurzame samenleving

Nederland wil zo snel mogelijk, uiterlijk in 2050, een samenleving zonder CO₂-uitstoot realiseren. Daarmee staan we voor de grote opgave om in alle wijken te stoppen met het gebruik van aardgas. Alternatieven genoeg, maar hoe doorloopt u als gemeente het keuzeproces?

Niet elk alternatief voor aardgas is op elke plek technisch mogelijk, voldoende voorradig en/of haalbaar tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Steeds meer gemeenten bekijken daarom samen met Liander wat per wijk realistisch is. Pak als gemeente de regie en betrek bewoners, woningcorporaties en andere vastgoedeigenaren, warmte-, energie- en waterbedrijven en ook Liander vroegtijdig om samen tot de beste oplossing te komen. We zetten graag onze expertise in om ook uw gemeente te helpen met een succesvolle overgang naar een duurzame warmtevoorziening. Niet alleen op gemeenteniveau, maar ook op regionaal niveau bij bijvoorbeeld de [regionale energiestrategie \(RES\)](#).

Uitfaseren van aardgas: hoe pak je dat aan?

Met het stappenplan krijgt u snel inzicht in welke stappen u kunt zetten en welke partijen u wanneer moet betrekken om tot weloverwogen keuzes te komen.

Van gas los

Aan de slag met aardgas uitfaseren

In een aantal stappen leggen we uit hoe u binnen uw gemeente de omschakeling naar een nieuwe en duurzame warmtevoorziening goed kunt laten verlopen. We maken daarbij onderscheid tussen een gemeentelijke energievisie en de uitwerking op wijk-/buurniveau.

Dit stappenplan dient ter inspiratie. In overleg en in samenwerking met de voor u relevante partners in uw gemeente doorloopt u samen verschillende fases om te komen tot een lokale duurzame oplossing.

Duurzaam verwarmen: alternatieven voor aardgas

U bent op zoek naar een alternatief voor aardgas. Liander heeft de meest marktrijpe warmteoplossingen voor u in kaart gebracht.

Nieuwe warmteoplossingen

U bent op zoek naar een duurzame warmteoplossing. Liander heeft de alternatieven voor aardgas voor u in kaart gebracht.

Het realiseren van een nieuwe warmtevoorziening heeft grote impact op woningen, wijken en de infrastructuur. Meestal zijn aanpassingen in bestaande woningen nodig om de alternatieven voor aardgas ook echt als nieuwe warmtevoorziening te kunnen gebruiken. Voor [nieuwbouw](#) geldt dat u bijvoorbeeld in een warmteplan vast kunt leggen in welke nieuwbouwwijken geen aardgasnet komt.

De alternatieven voor aardgas zijn grofweg in vier categorieën in te delen:

1. [\(All-\)electric concepten](#)
  - Elektrische warmtepomp
  - Nul-op-de-Meter (NOM)
  - Collectieve warmtepomp
  - Elektrische CV-ketel
  - Infraroodpanelen
2. [Warmtenetten](#)
  - Collectief hoge temperatuur warmtenet
  - Collectief lage temperatuur warmtenet
3. [Duurzame gassen](#)
  - Groen gas
  - Biogas

Van gas los

---

4. Overige en hybride vormen

- [Hybride warmtepomp](#)
- Enkele minder gangbare [oplossingen](#), waaronder de pelletkachel

De mogelijkheden in de bestaande woningen, de aanwezigheid van eventuele warmtebronnen en de bestaande infrastructuur zijn bepalend voor de keuzes die u maakt.

Waarbij kan Liander u helpen?

Met onze kennis over energienetten, de energievraagontwikkeling en alternatieve warmtebronnen kunnen wij u helpen de juiste keuzes te maken.

Hulp warmtetransitie

Samen bouwen aan een gebouwde omgeving zonder aardgas, oftewel de warmtetransitie, is een grote en complexe opgave. Liander helpt u daarbij.

Wat is de impact op de bestaande gas- en elektriciteitsnetten en welke maatschappelijke kosten brengt dat met zich mee? En: hoe kunnen we ervoor zorgen dat nieuwe infrastructuur, zoals een warmtenet, open zijn, zodat verschillende leveranciers kunnen toetreden en bewoners zelf kunnen kiezen van wie zij energie afnemen en terugleveren? Liander zet haar expertise op het gebied van energienetwerken graag in om u hierbij te helpen.

Wat kunt u van Liander verwachten?

Ondersteuning bij de totstandkoming van de energievisie

Liander heeft een procesaanpak ontwikkeld op zowel gemeentelijk- (visievorming, lokaal programmeren) als wijkniveau. Deze aanpak is gebaseerd op praktijkervaringen van Liander tijdens interacties met andere partijen in verschillende wijken. Het biedt u houvast in het proces om te komen tot de juiste keuze voor een duurzame warmtevoorziening in uw gemeente. Zo raakt de overgang naar een andere warmtevoorziening aan de plannen en planningen van verschillende belanghebbenden. Denk aan riolering, waterleiding, wegen, renovaties door woningcorporaties. In veel gevallen moet Liander gasleidingen vervangen op het moment dat andere asset-eigenaren graafwerkzaamheden uitvoeren. Dit uit veiligheidsoverwegingen én om de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden. Het is dus van groot belang om op het juiste moment de juiste stakeholders aan tafel te hebben en planningen met elkaar af te stemmen.

Kennis omtrent nieuwe warmteoplossingen en de impact ervan op wonen, wijken en de infrastructuur

Van gas los

- Inzicht in welke alternatieve [warmteoplossingen](#) beschikbaar zijn in de wijken binnen uw gemeente.
- Technisch-inhoudelijke kennis van de impact van alternatieve warmteoplossingen op:
  - installaties
  - bestaande energienetten
  - woningaanpassingen, inclusief investeringen
- Kennis over de mogelijkheden om aardgas in [nieuwbouw](#) tegen te gaan.

Inzicht in de huidige energienetten binnen uw gemeente en analyse

Liander heeft de huidige gasnetten in uw gemeente inzichtelijk gemaakt in [online gaskaarten](#). Deze gaskaarten laten de ouderdom van het gasnet zien. Ouderdom van de gasnetten is een van de factoren om rekening mee te houden, willen we de maatschappelijke kosten zo laag als mogelijk houden. Graag gaan wij met u in gesprek over deze informatie.

De visie en rol van Liander op aardgasloos wonen

Waarom helpt Liander bij de omschakeling naar een duurzame warmtevoorziening?

Liander ziet het als haar maatschappelijke opdracht om te helpen bij de uitfasering van aardgas en de omschakeling naar nieuwe energiebronnen.

Liander is onderdeel van Alliander. [Alliander](#) staat als onafhankelijk netwerkbedrijf voor het borgen van het publieke belang bij de (her)inrichting van de energie-infrastructuur. Onze missie is iedereen onder gelijke condities toegang tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie te geven.

Onze visie: nieuwe warmteoplossingen tegen laagste maatschappelijke kosten

Liander helpt bij de realisatie van de lokaal best passende warmteoplossing tegen de laagste maatschappelijke kosten. Deze kosten kunnen worden beperkt door:

- geen nieuwe aardgasnetten aan te leggen
- levensduur van gasnetten optimaal te benutten
- elektriciteitsnetten niet onnodig te verzwaren
- warmtenetten aan te leggen die voor meerdere partijen toegankelijk zijn

Daarom sturen we aan op:

- [Aardgasvrije nieuwbouw](#)
Nieuwbouw heeft een lage warmtevraag en kan relatief eenvoudig duurzaam en betaalbaar gebouwd worden. Aardgas is volgens Liander daarom geen verstandige keuze.

Van gas los

- Slim afbouwen of hergebruiken van gasnetten in de bestaande bouw
Hier ontwikkelde Liander een aanpak voor.
- Inzet van collectieve warmtevoorzieningen
Daar waar duurzame warmtebronnen beschikbaar zijn, blijven of komen is omschakeling naar een duurzame warmtevoorziening (nu al) mogelijk.
- Gebruik van open warmtenetten
Om te zorgen voor betaalbaarheid en bereikbaarheid is het essentieel dat nieuwe warmteoplossingen – net als de huidige elektriciteit- en gasnetten – open zijn. Open betekent dat meerdere aanbieders gebruik kunnen maken van de infrastructuur. Met een open net kunnen bewoners zelf kiezen wie hun leverancier is. Wanneer u kiest voor een warmte- of biogasnet dan is Firan één van de mogelijke marktpartijen die dit op een open wijze realiseert.
- Slim (efficiënt) en op tijd uitbreiden of verzwaren van elektriciteitsnetten

Rol Liander in aardgasloos wonen

Liander zoekt actief de samenwerking met gemeenten, maar ook met woningcorporaties en andere stakeholders. We delen onze kennis over de huidige energienetten en over de technische en financiële consequenties van de gewenste duurzame energievoorziening. Zo kunt u een weloverwogen keuze maken. Liander zorgt dat de nieuwe oplossing optimaal past binnen de bestaande infrastructuur.

Inzicht in huidige gasnetten

Liander heeft de huidige gasnetten in uw gemeente inzichtelijk gemaakt in [online gaskaarten](#). Deze gaskaarten laten de ouderdom van het gasnet zien. Ouderdom van de gasnetten is een van de factoren om rekening mee te houden, willen we de maatschappelijke kosten zo laag als mogelijk houden. Graag gaan wij met u in gesprek over deze informatie.

Burgerlijke ongehoorzaamheid!

De afsluitkosten voor het afkoppelen van het gasnet zijn per netbeheerder anders. Bij Liander betaal je ruim € 600,00 voor het afkoppelen van het gasnet. Andere netbeheerders rekenen hier vaak veel minder voor. Er worden pogingen ondernomen om tot één bedrag voor het afkoppelen van gas alle netbeheerders in Nederland te komen. Zover is het helaas nog niet. Maar er is wel een oplossing om tijdelijk nog geen afsluitkosten te betalen.

Voorlopig zonder kosten geen gas meer afnemen.

Er is een proefproces geweest waarin de rechter heeft bepaald dat wanneer je geen gas meer afneemt bij een energieleverancier je hiervoor kosten zoals meterhuur e.d. ook niet hoeft te betalen.

Van gas los

Hoe doe je dat?

Zeg het contract waarmee je gas afneemt bij je leverancier af.

Je krijgt een aantal keren een herinnering dat jij je aan moet melden bij een nieuwe energieleverancier. Negeer deze oproepen en je hoort er niets meer van.

Wanneer er één bedrag voor het afkoppelen van het gas door alle netbeheerders wordt gehanteerd, raden wij je dringend aan om je af te laten sluiten van het gasnet.

Een gasleiding waar druk op staat en die zich verder doelloos in de straat en in je kruipruimte bevindt, is levensgevaarlijk.

Afkoppelen dus!

Bron : [Liander](#)